

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL BENDRO INTERESO PROJEKTO „BALTIJOS ŠALIŲ ELEKTROS ENERGIJOS SISTEMOS INTEGRAVIMAS Į EUROPOS TINKLUS IR SINCHRONIZAVIMAS SU JAIS“ DERINIMO

2018 m. d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Europos Parlamento ir Tarybos 2013 m. balandžio 17 d. reglamento Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL 2013 L 115, p. 39) (toliau – Reglamentas) 12 straipsnio 1 ir 4 dalimis, Europos Komisijos 2017 m. lapkričio 23 d. deleguotuoju Reglamentu (ES) Nr. 2018/540, kuriuo, sudarant Europos Sąjungos bendro intereso projektų sąrašą, iš dalies keičiamas Reglamentas, (OL 2018 L 90, p. 38) (toliau – Deleguotasis reglamentas) VII priedo 4.8 papunkčiu, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi, atsižvelgdama į Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. XIII-1288 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Strategija), Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros 2015 m. gruodžio 18 d. rekomendacijas Nr. 05/2015 (toliau – Agentūros rekomendacijos), AB „Litgrid“ 2018 m. birželio 15 d. raštu Nr. KONF-SD-72 pateiktą Baltijos šalių perdavimo sistemos operatorių paraišką dėl bendro intereso investicijų projekto „Baltijos šalių elektros energijos sistemos integravimas į Europos tinklus ir sinchronizavimas su jais“ (toliau – Projektas), Baltijos šalių perdavimo sistemos operatorių 2018 m. rugpjūčio 22 d. raštą Nr. SD-2928 ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2018 m. rugpjūčio d. pažymą Nr. O5E- „Dėl bendro intereso projekto Baltijos šalių elektros energijos sistemos integravimas į Europos tinklus ir sinchronizavimas su jais“ derinimo“, Komisija:

1. Nustatė, kad:

1.1. Reglamento Nr. 347/2013 preambulės 17 punkte įtvirtinti bendro intereso projektų tikslai, svarbūs siekiant Europos Sąjungos energetikos politikos tikslų, t. y. užtikrinti energijos vidaus rinkos veikimą, tiekimo Europos Sąjungoje saugumą, skatinti efektyvų energijos vartojimą ir taupymą ir naujų formų bei atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrą ir energetikos tinklų jungtis;

1.2. Reglamento Nr. 347/2013 I priede įtvirtinti tokie Baltijos šalių energijos rinkos elektros energijos jungčių plano (angl. *BEMIP Electricity*) elektros energijos koridoriaus tikslai: jungtys tarp Baltijos regiono valstybių narių ir atitinkamas vidaus tinklų infrastruktūros stiprinimas, siekiant išspręsti Baltijos valstybių atskyrimo klausimą ir paskatinti regiono rinkos integraciją, *inter alia*, siekiant integruoti regione iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintą energiją;

1.3. Projektas Deleguotuoju reglamentu yra įtrauktas į Europos Sąjungos bendro intereso projektų sąrašą, Projekto tikslai atitinka Europos Sąjungos energetikos politikos tikslus;

1.4. Strategijos 4 punktu nustatyta, kad strateginis valstybės tikslas elektros energetikos srityje – Lietuvos elektros energetikos sistemos sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros energetikos sistema. Šis tikslas turi būti įgyvendintas iki 2025 metų;

1.5. AB „Litgrid“ 2018 m. birželio 15 d. raštu Nr. KONF-SD-72 pateikė Baltijos šalių perdavimo sistemos operatorių parengtą paraišką dėl Projekto ir Reglamento 12 straipsnio 3 dalyje nurodytus pateikti dokumentus: kaštų ir naudos analizę, verslo planą ir siūlymą dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo;

1.6. 2018 m. liepos 20 d. el. paštu Komisija pateikė bendras Baltijos šalių nacionalinių reguliavimo institucijų pastabas dėl prielaidų, naudotų Projekto kaštų ir naudos analizėje ir verslo plane;

1.7. 2018 m. rugpjūčio 16 d. Rygoje vyko Baltijos šalių nacionalinių reguliavimo institucijų ir perdavimo sistemos operatorių susitikimas, kurio metu buvo aptartos teiktos pastabos;

1.8. AB „Litgrid“ 2018 m. rugpjūčio 22 d. raštu Nr. SD-2928 pateikė Baltijos šalių perdavimo sistemos operatorių parengtą patikslinančią informaciją dėl Projekte naudotų prielaidų;

1.9. Bendra Projekto kartu su Latvijos ir Estijos Respublikai tenkančia dalimi vertė sudaro 432,55 mln. Eur, iš jų Lietuvos Respublikai tenkanti investicijų dalis – 167,045 mln. Eur.

2. Konstatuoja, kad:

2.1. AB „Litgrid“ 2018 m. birželio 15 d. raštu Nr. KONF-SD-72 pateiktas Projektas ir AB „Litgrid“ 2018 m. rugpjūčio 22 d. raštu Nr. SD-2928 pateikta papildoma informacija savo struktūra ir turiniu atitinka Reglamento 12 straipsnio 3 dalies ir Agentūros rekomendacijų nuostatas;

2.2. Remiantis Baltijos šalių perdavimo sistemos operatorių atliktos kaštų ir naudos analizės rezultatais kiekviena Baltijos šalis gauna teigiamą grynąją naudą, todėl kiekvienos šalies investicijų kaštai dengiami atitinkamo Baltijos šalių perdavimo sistemos operatoriaus;

2.3. Projekto įtaka reguliuojamai elektros energijos perdavimo paslaugos kainai reikšminga ir, palyginus su Komisijos 2017 m. spalio 2 d. nutarimu Nr. O3E-424 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2018 metams perskaičiavimo“ 2018 metams nustatyta elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutine riba 0,619 ct/kWh, ją didintų 17,4 % (2026 m.) arba 17,2 % (2026–2035 m. laikotarpiu).

3. N u t a r i a:

3.1. Derinti Lietuvos Respublikai tenkančią Projekto investicijų dalį, kurios vertė ne didesnė kaip 167,045 mln. Eur;

3.2. Nustatyti, kad šio nutarimo 3.1 papunktyje nurodytos AB „Litgrid“ investicinės lėšos Projektui įgyvendinti bus įvertinamos Komisijai nustatant ir koreguojant elektros energijos perdavimo kainos viršutinės ribas Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

3.3. Įpareigoti AB „Litgrid“ patikslinti Projekto vertę, nurodytą šio nutarimo 3.1 papunktyje, ir suderinti ją su Komisija šiais atvejais:

3.3.1. pasikeitus Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių bendro intereso projektų statusą, nuostatoms;

3.3.2. pasikeitus kitoms esminėms aplinkybėms, darančioms reikšmingą įtaką Projektui, įskaitant jo vertę.

4. Rekomenduoti AB „Litgrid“, atsižvelgiant į šio nutarimo 2.3 papunktį, kuriame konstatuota, kad Projektas turės reikšmingos įtakos perdavimo kainos viršutinei ribai, teisės aktų nustatyta tvarka kartu su kitais Baltijos šalių operatoriais pateikti paraišką Inovacijų ir tinklų programų vykdomajai įstaigai (angl. *The Innovation and Networks Executive Agency, INEA*), siekiant maksimaliai galimos finansinės paramos šiam Projektui įgyvendinti iš Europos infrastruktūros tinklų

priemonės (angl. *Connecting Europe Facility, CEF*), kuri turi būti padalinta proporcingai pagal Baltijos šalių operatorių atliktas investicijas.

Šis nutarimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Komisijos pirmininkas